

ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ПОЗИЦІЯ – УМОВА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Напрямок роботи конференції є теоретико-методичні засади формування здорового способу життя.

Проблема формування культури здоров'я ще на початку ХХ століття була визначена лікарями, вченими, педагогами як пріоритетна, хоча самого визначення цього поняття не існувало.

Культура здоров'я як система знань, цінісно-смыслових установок, емоційно-вольового досвіду педагога і його готовності до практично діяльності лежить в основі досконалості здоров'я, використання ефективних засобів здоров'язберігаючої діяльності.

Функції культури здоров'я:

- Аксіологічна (усвідомлення здоров'я як загальнолюдської цінності);
- Нормативна (закріплення соціальних норм здоров'я);
- Захисна (охорона здоров'я);
- Діагностична (визначення рівня та якості здоров'я);
- Корекційна (виправлення порушень у стані здоров'я);
- Регулятивна (збільшення резервів здоров'я);
- Творча (створення нового в галузі здоров'язбереження).

Формування культури здоров'я починається з моменту народження дитини й триває все її життя. На рівень її розвитку впливає безліч факторів: родина, колектив, засоби масової інформації. Значну роль у цьому відіграють усі навчально-виховні заклади й відповідальність за успішність процесу формування культури здоров'я лягає на педагога.

Педагог повинен не тільки навчати школяра, як зберігати здоров'я і психіку в потоці стрімкого росту інформації і стресів, зберігати в свідомості радісне відчуття цінності життя, захищеності, свободи самовираження і збереження гідності, а й уміти володіти собою, уникати руйнівного впливу негативних емоцій, формувати здоров'яформуюче мислення, яке спрямоване на досягнення гармонії з самим собою і навколишнім світом.

Олендер І. О., Грушко В. С., Бережна Т. І. виділяють наступні методи і засоби розвитку культури здоров'я педагога:

1. Емоційно-ціннісна рефлексія (з метою усвідомлення педагогом місії творення психічно і фізично здорової людини);
2. Герменевтичний метод (при активізації процесів осмислення, переосмислення філогенетичного досвіду людства і педагогічної громадськості в питаннях здоров'язбереження в особисте досягнення педагога);

3. Психологічні методики, які сприяють досягненню психоемоційного благополуччя;

4. Метод проектування і моделювання при створенні педагогами власних проектів з забезпечення і розвитку здоров'я вихованців.

Важливим у розвитку культури здоров'я є усвідомлення педагогом себе в якості людини культури, професійна місія якої – збереження і зміцнення здоров'я школярів.

Особистість педагога – інструмент педагогічного впливу на учнів та вихованців, що зумовлює необхідність постійного руху до набуття ним нових рівнів досконалості. Тому від особистості вчителя та рівня його професійної підготовки багато в чому залежатиме формування, збереження і зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дітей.

Достатній рівень культури здоров'я педагога важливий не тільки для самих вчителів, а й для розвитку всієї країни, оскільки ефективність роботи педагога – це майбутня ефективність і продуктивність її учнів, основа розвитку нації.

Робота з формування культури здоров'я педагогів повинна проводитися на всіх рівнях системи освіти – від державних, управлінських до рівня окремого педагога.

Однією з найголовніших умов збереження здоров'я школярів є дотримання вчителем принципів гуманізації освіти. Ці принципи передбачають застосування особистісно орієнтованих технологій навчання та виховання, ставлення до учнів як до рівноправних партнерів у спільній діяльності, виявлення поваги і любові.

Список використаних джерел:

1. Батракова С. Н. Проблема самосознания учителя как «человека культуры» // Мир психологии. – 2002. – № 4. – с. 148–159.
2. Болтівець С. І. Педагогічна психогігієна. Теорія та методика. – К., 2000. – 290 с.
3. Смирнов Н. К. Здоровьесберегающие образовательные технологии в современной школе. – М. : АПК и ПРО, 2002. – 121 с.